

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Égész évre 12 kor. Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor. Egy óra 1 kor.
Lelkeszek, tanítók, községi jegyzők 8 koronáért kapják a lapot.
Egyes szám ára a csütörtöki lapból 8, a vasárnapiból 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
dr. Matkovich Tivadar.
Laptuladonos:
Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Buhim utca 9.
Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok az utcán is árusítlanak.

Egy interpelláció.

A képviselőház szerdai ülésén Urmánczy Nándor ellenzéki képviselő interpellációt intézett a honvédelmi miniszterhez Cserey István tüzérhadnagy esetéből kifolyólag, akit Csereynek az interpelláléhoz intézett levele szerint egy cseh származású feljebbvalója az öngyilkosságba kergetett, állítólag magyargyűlöletből.

A honvédelmi miniszter helyett gróf Tisza István miniszterelnök válaszolt Urmánczinak.

Ez a válasz, amelyet több ízben a ház általános helyeslése szakított meg a befejezésekor általános éljenzés és taps honorált s amelyet Urmánczy is tudomásul vett, olyan szép, olyan igaz és olyan hazafias és olyan tanulságos, hogy szükségesnek tartjuk helyen egész terjedelmében leközölni. Íme:

T. Ház: (Halljuk!) Daczára annak, hogy — amit készséggel elismerem — az interpelláló képviselő ur tárgyának kezelésében került minden, a mi a szenvedélyeket fokozta vagy feleltigázta volna, még sem fojtatom el azt az ismételt kijelentésemel, hogy nagyon sajnálom, hogy a képviselő ur ezt a kérdést ezuttal interpellációban szóváltette. Miután azonban a képviselő ur szóba hozta itt a kérdést, kötelességemnek ismerem azaz legalább főbb vonásaiban foglalkozni. Nagyon természetes, hogy az egyes konkrét dolgokkal, azokat nem is ismerhetvén, nem foglalkozom. (Helyeslés balról.)

T. Ház: Azt mindenki tudja, hogy a mi hadseregünkben olyan különböző nemzeti érzések és felfogások találkoznak és azt is tudja mindenki, hogy a mi hadseregünkben a nemzeti érzéssel szemben megvannak még olyan régi felfogások maradványai, amelyeknél fogva ennél a különben is nehéz és ké-

nyes kérdésnél van bizonyos gyuananyag felhalmozva, van az ellentéteknek, a surlódási pontoknak bizonyos mennyisége, a melyet a hadsereget átható kötelességérzet és a hadseregben szolgáló egyének túlnyomó nagy részét átható igaz hazafiaság háttérbe szorított és háttérbe is szorított az egész monarchiát és a magyar nemzetet fenyegető veszély pillanataiban, amelyek azonban tagadhatalanul nyilvánulhatnak egyes viszás jelenségekben. A mennyire talán — bocsásson meg nekem a képviselő ur, hogy nézetemet megmondom — a mennyire talán hiba volt ezt a kérdést most szóbahozni, éppen olyan hiba volna ezt a tényt letagadni (Helyeslés balról és jobbról), én csak arra kérem a T. Házat, hogy ne essünk abba a hibába, hogy csakis ezt a tényt lássuk (Helyeslés balról) és illetőleg csak azokat a jelenségeket lássuk, melyek ebből a szempontból piggal hívják ki a kritikát. (Helyeslés és tetszés balról és jobbról.)

T. Ház! Reantálhatok a legfelsőbb hadurnak ismételt kifejtéseire; reantálhatok a hadsereg főparancsnokának ismételt kijelentéseire, amelyek egyenes meghatalmazásából és felhívásából itt a Ház színe előtt is en voltam szerencsés kifejezhetni a magyar nemzet, a magyar vitézség, a magyar katonai iránti határtalan elismerés szavát. (Igaz! Ugy van.) Utálhatnék egy hosszú sorozatára a hadsereg büszkeségét képező kiváló magasabb parancsnokoknak, kik minden alkalmat felhasználnak a magyar nemzet nagy szolgálatainak és a magyar katonai nagy érényének kiemelésére, s utálhatok arra is, hogy számtalan esetben a magyar ezredek legénysége — fajtalom, mert nagy hiány van a magyar tisztokban — nem magyarságú tisztokat a legteljesebb egyetértésben, a legjobb viszonyban örömmel, emelkedett hangulattal és nemzeti érzésének teljes hangoztatása mellett teljesítheti hazafias kötelességét. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.) Ne essünk tehát abba az optikai hibába, hogy csak azokat az eseteket lássuk meg, a hol kifogásolni való való van és szem elől té vesszük azt az örömdetes tényt, hogy az esetek túlnyomó

nagy részében megvan az a megbecsültetés a magyar katonával és a magyar nemzettel szemben, a melyet az joggal megvárhat. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.)

Ne felejtünk még egy dolgot. Minden katonaságnál fordulnak elő surlódások a feljebbvaló és az alárendelt között. Minden hadseregben lesznek sokan, akik a katonai fegyelem keménységével nem tudnak kibé-külni, de lesznek és vannak minden hadseregben kellemetlen és rosszindulatú feljebbvalók is, akik tényleg ok nélkül okoznak alárendeltjeiknek kellemetlenséget. (Igaz! Ugy van! Előfordul az, magyar tiszt és magyar legénység között is. Természetes, hogy egy nemzethez tartozó hadsereg soraiban ezt sohasem fogják egyéneket tulajdonítani, mint az illető feljebbvaló kellemetlen, zsarnoki egyéniségének és csak ilyen viszonyok közt, mint a minők a minők, van még az a hiánya a dolognak, hogy rendszerint az egyénben, jellemében rejlik hiba miatt nemzeti háttér keresnek a dologban, még oly esetben is, ahol az nincs meg. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon. Mozgás és zaj a bal- és szélsőbaloldalon. Halljuk! Halljuk!)

A képviselő ur is azt mondta, hogy a legtöbb panasz azzal kezdődött, hogy idegen feljebbvaló szerepel a dologban. Az magában véve nem helyes és baj ugy-e, ha a feljebbvaló s alárendelt tökéletesen nem értik meg egymást, nem élnek tökéletesen homogén légkörben. (Mozgás balfelől.) Hiszen azért tettünk meg, amit csak megtehettünk és bizonyos benső örömmel mondhatom, némi kis részem nekem is van benne, a magyar tisztkepezés utján a magyar elemnek a hadseregbe való mentől intenzívebb bevonásával. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.) Ha már erről beszélünk, én biztos reményemet fejezem ki, hogy ezen háború után a magyar ifjúság színe-virága fokozottabb mértékben fog a katonai pályára sietni. (Helyes a jobboldalon.) De ehhez nem fog hozzájárulni az, ha az az előnyomatás és az a kellemetlenség, ami egy nem magyar feljebbvalótól éri a magyar alárendeltet, minduntalan úgy tüntették fel, mint a magyarnak üldö-

Nagymama meséiből.

Írta: Senior.

A nagymamának egyik fia, aki fiatal korában gárdista, azután ulánus kapitány volt, 1848-ban már mint kviétált nős ember 4000 hajdúnak lett a parancsnoka; a muszka invázió alkalmával pedig bekerült Klapka tábornokkal Komáromba.

A felesége, egyetlen kis fiával Debrecenben lakott, ahol szép házuk és szőlőjük volt. Hogy egészen magára ne legyen hagyatva, vele volt a fivére, egy szép fiatal ember, aki csak azért nem volt a harcmezőn, mert egy földülles következtében eltört a lába s azt térden fölül amputálni kellett.

Ebbe a szép házba kvártélyozták be gróf P. orosz generálist, mikor a muszák Debrecenbe bevonultak. A generális finom, művelt mánás volt, aki egyáltalán nem érezte a háziasszonytal, hogy ellenséges seregnek a tisztje. Sőt a szolgáloményzetét is olyan fegyelem alatt tartotta, hogy azok nem mertek kellemetlenkedni. Ő és az adju-

tánsa együtt étkeztek a háziasszony családjával, amikor is mindig úgy viselkedett, mint egy kifogástalan világinak viselkednie kell.

Egy reggel jelent a vincellér a háziasszonynak, hogy muszka katonák minden este, okonodáskor, mikor már jól besötétedett, a gyepűn át belopódnak a szőlőbe és abrakos tarisznyára szedik a már érni kezdő „bajor”-t.

A fiatal asszony ebédnél szóba hozta a dolgot. A generális nagyon boszus lett s mindjárt megparancsolta az adjutánsának, hogy estére menjen ki személyesen a helyszínére, lesse meg a tolvajokat és bányon el velük érdemük szerint.

Mikor sötétedni kezdett, a háziasszony fivére kikalauzolta az adjutáns a szőlőbe, ahol a gyepű mögé rejtőztek és csendben várakoztak.

A sötétség beálltával aztán valami neszt hallottak. Kikémlelték a rejtékhelyükből, a mikor is csakugyan két nagy süveges muszka láttak bukácsolni a tőkék között, akik

abrakos tarisznyába szedték az érni kezdő szőlőt.

Az adjutáns kiugrott a rejtékből, föl a gyepű telejére. Persze mikor őt meglátták a katonák, el akartak futni. De az adjutáns valamit kiáltott nekik, amire ezek lesúnyolt fejjel, mint a megvert kutya, mentek eléje s vigyázba állottak előtte.

Az adjutáns azután orosz nyelven hatalmasan leszidta s jobbról-balról felpofozta alaposan őket. Mikor pedig kérdéjket és távozást parancsolt nekik, úgy megrugta őket az ülnöki részükön, hogy csak úgy kalimpáztak.

Visszamenőben azután elmondta a vele volt fiatalembernek, hogy - a két tolvaj két katonaoorvos volt.

— Hogyan? — szörnyűkődött a fiatal ember. — És ön így bánt velük? Felpofozta, megrugdosta őket?

— Hja, uram! Az nálunk így megy. Én megverhetem ezeket. Engem megverheti a generálisom. A generálist és az egész armádiát megverheti a batyuska, a mindenható cár.

zése. (Ugy van! jobbfelől.) Hiszen ha már erről beszélünk ugye bár a legkevésbé magyar ember fog rosszakarattal viselkedni a román és a tót iránt és azért mégis hányan vannak közöttünk, akár a civil, akár a katonai életben, akik ha méregbe jönnek egy alárendeltjükkal szemben, aki véletlenül tót vagy román, nem akarom azt az imparimentaris kifejezést ismételnem, a mivel az illető annak román vagy tót voltáról megemlékezik (Élénk derűtlenség), éppen így káros és rossz szokás az, és nagyon sok esetben nem lesz egyéb háttér annak sem, ha egyik vagy másik nem magyar fellebbvaló nagyon hibásan és helytelenül, a mekszidott alárendeltnek magyar mivoltáról emlékezik ilyképpen meg.

Szemrecsányi György: Nem arról van szó, hanem a konzekvenciáról. (Mozgás jobbfelől.)

Tisza István gróf miniszterelnök: A t. képviselő ur megemlékezik egy tragikus esetről, amely bizonyára mélyen érinti és intenzív rezgésbe hozza minden olyan ember szívénél hurjait, akinek helyén van a szíve. (Halljuk! Halljuk!) De méltóztassék nekem megengedni, ha úgy folyt le a dolog, amint az az eddig előttem lévő bizonyítékokból látszik, mindenesetre az üldözésnek igen viszatartozó s igen aljas eseteivel állunk szemben, de szabad-e feltenni, hogy ez az üldözés a magyar ember ellen irányul és nem kell e azt gondolnunk, hogy ha így folytak le a dolgok, itt valakinek igen hibás, igen aljas magánboszújával állunk szemben? (Ugy van! jobbfelől.) Ha magyar ellen irá-

nyult volna az üldözés, nem az egyedüli tiszt lett volna az a szerencsétlen áldozat, aki hasonló viszonyok közé került. (Ugy van! jobbfelől.)

Én ezek után a képviselő ur interpellációjára csak azt választhatom: én ismerem a hadsereg illetékes vezető tényezőinek felfogását és tudom, hogy ők megbecsülik a magyar embert, a magyar nemzetet és magyar katonát, és meg vagyok róla győződve, hogy fognak utat és módot találni arra és oly esetekben, hol erre szükség van, ezen felfogásuknak olyanokkal szemben is érvényt szerezzenek, akik talán nagyon hibásan, nagyon helytelenül a magyar emberrel szemben elfogultságról tesznek nanubizonyosságot. (Helyeslés.)

T. Ház! Ha bárki a hadseregben a magyar embert üldözni akarja, elnyomni akarja, a magyar embernek azt a jogát, hogy nyelvvel éljen ott, a hol nem a szolgálati nyelv korlátai forognak fenn, korlátozni akarja az először is sérelmet követ el a magyar nemzetel szemben (Általános helyeslés), de másodsor egész okatlanul károsítja a katonai érdekeket is. (Általános élénk helyeslés.) Ugy hogy nekünk nemcsak magyar nemzeti szempontból, de a hadsereg érdekei szempontjából is el kell azt várunk, hogy az ilyen jelenségekkel szemben az illetékes katonai tényezők kellő szigorral járjanak el. (Általános élénk helyeslés és taps.) Kérem, hogy válaszatot tudomásul venni méltóztassék. (Általános helyeslés és taps.)

Urmánczy Nándor a válaszi tudomásul veszi.

Veszprémmegyei Ujság.

Lapunkra 1916. január 1-től kezdve új előfizetést nyitunk.

Előfizetési ár:

egész évre 12 K
fél évre 6 „
negyed évre 3 „
egy óra 1 „

Lapunk az utcán is árusítatik. Egyes szám ára a *csütörtöki* lapból 8 fillér, a *vasárnapi* lapból 16 fillér.

Lelkészek, tanítók, k. jegyzők évi 8 koronáért kapják a lapot.

A kiadóhivatal.

Országgyűlés.

A képviselőház e heti működésében a legérdekesebb momentum gróf Tisza Istvánnak Urmánczy Nándornak a Cseréy-ügyben tett interpellációjára adott válasza volt, mellyel vezető cikkünkben bővebben foglalkozunk. Most a földgáz kiaknázása kérdésében folyik a tárgyalás, amelyhez német tőke kínálkozik, a felett a hozzá szóló képviselők többsége is örömet fejezte ki.

Hírek.

— A kerületi parancsnok Veszprémben. A honvédkerület parancsnoka, Schultheisz Emil altábornagy e hó 20. 21 és 22-én Veszprémben volt. A kiváló érdemekben gazdag, magasrangú katonára mi annál inkább büszkéek, mert családja megyénkbeli devescseri származású. A jeles katonai tulajdonságokon kívül nemes gondolkodása és szívjósága miatt alárendeltjei nemcsak tisztelik, hanem szeretik is. 20-án a kórházakat látogatta meg Pallaghy Dezső veszprémi honvéd állomás parancsnok kíséretében. Folyó hó 20-án d. u. 3 órakor kórházvizsgálat végett megjelent a cs. és kir. tartalékkórházban. A kórház főbejáratánál dr. Zuber György cs. és kir. ezredorvos kórházparancsnok és Kleinfeld Ignác gazdasági főhadnagy fogadták a kerületi parancsnokot, ki a kórházparancsnok kaulauzálása mellett végigjárta az összes betegszobákat, hol minden beteggel hosszasan elbeszélgetett. Megtekintette a kórház gyógyszerárát, konyháját, fürdőhelyiségét. A műtőben végignézet egy koponyaoperációt, melyet dr. Alpár János osztályorvos ügyesen végzett. Az altábornagy egy órahosszat időzött a kórházban és eltávozása alkalmából legteljesebb elismerését és megelégedését fejezte ki a kórházparancsnoknak a betegek ellátása, ápolása, valamint a tapasztalt rend, fegyelem és különösen a kórház minden egyes helyiségében tapasztalt példás tisztaság fölött. 21-én d. e. a 31-ik honvéd gy. ezred, d. u. pedig a 7. honv. tábori ágyus ezred Veszprémben állomásozó pótútege fölött artott szemlést s e helyeken ép úgy, mint a kórházaknál tapasztalt rend, pontosság, és fegyelem felett, a parancsnokok előtt legnagyobb megelégedésének adott kifejezést.

— **Katonai hírek.** Ó felsége a király Nagy Rezső a 37. h. gy. hadosztálynál beosztott 7. huszárezredbeli alállatorvosnak az arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján, — Fodor Gábor ugyanezen ezredbeli állatorvosnak pedig a koronás aranyéremkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta. — Gratz Ottó a 7. honv. táb. ágyusezredbe beosztott polgári állatorvos népfelkelő alállatorvossá nevezetett ki, Németh Mihály 7. h. ágyusezredbeli tart. hadnagy pedig szolgálaton kívüli viszonyba helyeztetett.

A háború.

A miniszterelnöki sajtóosztály táviratai.

Höfer jelentése.

(Jan. 20.) Orosz harcér: A tegnapi csend után ma Toporoutznál és Bojánál új csata tört ki. Az ellenség számos hadoszlopokkal helyenként négyszer egymásután támadott, azonban a hősiesség védők mindent visszaverték. — Olasz harcér: Lušernél és a tolmeini hídfőtől északra visszavertük az ellenséget. — Délkeleti harcér: Vispazár megszállásának csapataink 20 acélágyút zsákmányoltak.

Német jelentés.

(Január 20.) Nyugoti harcér: Az Yser arcvonalon egy kisebb osztagunk betört egy ellenséges árokba. A Lille és Somme közötti területig mindkét részlőt robbantó tevékenység folyt. Ellenséges repülő bombákat dobtak Metzre. Egy lezuhant. — Keleti harcér: Német repülőrajok megtámadták az ellenséges raktárhelyiségeket és Tarnopolban a repülőket kikötőhelyét.

Höfer jelentése.

(Jan. 21.) Orosz harcér: Besszarábiai határon fokozódik a harc hevesége. A túlerőben levő oroszok valamennyi támadását kora reggeltől késő délutánig verték vissza csapataink, melyek közül különösen kitűnítették magukat a budapesti honvédhadosztály, továbbá a 7. és 30. honvéd gy. ezredek. Hadállásaink lövéses több ezer orosz hullá borítja. A Pflanzler-Baltin sereg többi része tüzéségi harc alatt állott. Keletgaliciában rövid ideig tartó tüzerharc volt. — Olasz harcér: nincs érdekes.

Német jelentés.

(Jan. 21.) Nyugoti harcér: Az angolok száz méternyi szélességben füstbombákkal támadtak ellenünk Freilinghäustől északra. Visszavertük őket. Nagy veszteségeket szenvedtek. A lenti templomot tüzéségi terv szerint bombázzák. Több ellenséges repülőt lelőttünk vagy leszállásra kényszerítettünk. A nancy-i katonai telepekre bombákat veteltünk. Itt-ott tüzéségi harc volt.

KURTZ GYULA
VESZPRÉMBEN és PÁPÁN

Új és használt
zongora, pianino, harmonium
és cimbalom raktára.

Kölcsönzések, javítás- és
hangolások helyben és
vidéken is teljesíttetnek.

Avult hangszerek újakért becsoróltatnak.

Iskolaszerek, rajzszerk, papirok,
minden e szakba vágó cikkek a
legelőbb áron kaphatók

PÓSA ENDRE
könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.
(Saját ház.) Telefon 93.

Minden iskolában használható
tankönyvek raktáron vannak.

— A kárpáti falvak újraépítése.

Megirtuk annak idején, hogy Veszprém megye törvényhatósági bizottsága a mellett, hogy mint megye adakozott, gyűjtést is rendelt el a községekben. A gyűjtés eddigi eredménye a következő: Vaszar község 8.10 kor. Súr 100 kor., Báronyosi körj. 50.20 kor., Veszprémvársány község 131.03 kor., Tapolcafi 300 kor., Noszlop 100 kor., Vid 50 kor., Nagyalósony 150 kor., Somlóvecse 100 kor., Dabrony 200 kor., Sikátor 28.80 kor., Lázi 34.22 kor., Olaszfalui körj. 55.17 kor., Balatonfőkajár közs. 200 kor., Homokbödögei (Nagytelel) körj. 19.80 kor., Homokbödögei (Homokbödöge) körj. 5 kor., Nemesszalóki körj. 110.80 kor., Középszkázi körj. 74 kor., Csót község 114.80 kor., Vanyola 16.40 kor., Pápanyögér 20.90 kor., Bakonyság 42.68 kor., Nagygyimót 68.46 kor., Egeralja 30.40 kor., Kislőd 32.8 kor., Padrag 26.50 kor., Ócs 6.84 kor., Kispirt 58.20 kor., Pusztamiske 36.80 kor., Csécut 19.50 kor., Halimba 54.80 kor., Bakonygyepes 47.50 sor., Pórszálók 13.60 kor., Bakonybél 20.7 kor., Ácsteszer 48.10 kor., Kertai körj. 18.6 kor., Kiskamond község 4.20 kor., Csögle 33.90 kor., Lepény 50 kor., Gecse 9.70 kor., Magyarszentkirály 2.40 kor., Bakonytamási 210.60 kor., Tési körj. 120.90 kor., Bakonyzentkirály közs. 9 kor., Tüskévári körj. 86.74 kor., Dákai körj. 22.75 kor., Románi körj. 103.80 kor., Noszlopi körj. 111.62 kor., Bakonykoppányi körj. 25.28 kor., Szücsi körj. 25.28 kor., A veszprémi járás területén fekvő községek adománya 817.7 kor., Réde közs. 43 kor., Szücsi körj. 59.46 kor., Balatonfőkajár közs. 200 kor., Dudari körj. 72.10 kor., Ajkai 9.20 kor., Marcaltó közs. 30 kor., Dabrony 200 kor., Nagyalósony 150 kor., Vid 50 kor., Csesznek 5.88 Zircvidéki körj. 77.74 kor., Takácsi község 350 kor., Ádásztelep 45.65 kor., Somlóvecse 100 kor., Fokszabadi 236.10 kor., Sómáros 203.30 kor., Papkeszűi körj. 8.10 kor., A veszprémi járás községei 100 kor., Balatonalmádi közs. 25 kor., Pápa r. t. város 600 kor., Ajkai körj. 82 kor., Pápateszéri körj. 54.90 kor., Alsóörszönyi 40.60 kor., Borszörcsök közs. 32.20 kor., Alsóörszönyi körj. 14.47 kor., Küngös közs. 29.50 kor., Csajág 64.8 kor.

(Folyt. köv.)

— Pergőtűz, zárótűz.

A háboru előtt még csak nem is hallottuk ezeket az elnevezéseket. Most azonban meg kellett a gyakorlatból tanulnunk, mint annak a mult századbeli olaszországi utazónak olaszul, akit az olasz banditák elfogtak s mikor azt mondták neki, hogy „Avanti!” s egyszersmind hátbalörték, mindjárt megértette, hogy előre kell mennie. — Nos a pergőtűz az az ördögmozlászertü gyilkos ágyúzás, amikor a lövesek oly sürrien, gyors egymásutánban követik egymást, hogy még a géppuska kalfogásánál is gyorsabb berregésszerű hangot hall az ember. Ilyen pergőtűz alatt sokszor állottak az olasz harcéri, keletgaliaci és besszarábiai állásaink, hála Isten minden káros eredmény nélkül. A zárótűz pedig az oroszoknál az a kegyetlen, gyalázatos találmánya, hogy a támadásra kényszerített csapatok mögött egy képzelt vonalat ágyúval lönek, nehogy a csapatok megretiráljanak, mert tudják, hogy biztos halál vár akkor rájuk. Szóval, hogy elzárja a visszavonulás útját. Eddig ezt csak géppuskával csinálták. De ez elégtelennek bizonyult, nem volt már hatása, mert azért meghátráltak a seregek, inkább kitevén magukat a géppuska tüzeinek, minthogy előre menjenek. Majd elkövetkez az idő, hogy a zárótűz sem lesz elégséges a megfutamodás megakadályozására. Különben azt tartja a közmondás: „Amely a garat bottal kell hajítani a nyul után, eb eszik annak a fogtából.”

— Törvényhatóságaink feldult tüzhelyeinkért.

Hazafias törvényhatóságaink lelkesen folytatják a háboruban feldult tüzhelyek újraépítésének céljára folyó gyűjtés emberekes és hazafias művét. Legtöbb vár-

megyénk és városunk mindjárt az akció kezdetén szavazta meg adományát, amikor még a szükségelt összeg mennyisége nem nyert megállapítást. Ezek a megyék, amelyek akkor a kár ismerete nélkül esetleg szerényebb összeget ajánlottak fel a nemes cél javára, mikor megtudták, hogy az oroszdulta vidék felségélyezésére körülbelül 7 milliónyi társadalmi adományra van szükség, újabb számot vetve anyagi erejükkel, majdnem mind megpótolták az első összeget. Így pl. a gazdag Moson-vármegye is, amely az első adakozók közé tartozott, csak 8000 koronát szavazott meg akkor, most azonban a vármegye községeknek képviselőtestületei elhatározták, hogy a feldult tüzhelyek javára beszedik közönségűktől az állami egyenes adó 1 százalékát pótdadó alakjában. Ezzel Moson vármegye is bizonyára méltó helyhez fog jutni az adakozó törvényhatóságok sorában. Az első helyet ebben a sorban ma is még Borsod vármegye foglalja el, mely bár eddig gyűjtéseiből már 295.386 korona 40 fillért beszedett a Khuen-Hédárvary Károly gróf elnöklété alatt működő Országos Bizottsághoz, mégis folytatja még az akciót, melynek újabb eredménye ismét 8000 körül jár. Sőt a vármegye székhelye Miskolc, maga külön gyűjtést indított, mely ugyancsak még folyamatban van, de már eddig is körülbelül 40.000 koronát eredményezett. Ujabbban még a következő törvényhatóságok adakozásáról nyert az Országos Bizottság értesítést: Bihar vármegye 53 772 korona 29 fillért gyűjtött. Nagyküküllő vármegye gyűjtése eddig körülbelül 24.000 koronát eredményezett. Nagyvárad város adománya a törvényhatóság 5000 korona adakozásával együtt 16891 korona 51 fillérre ug. Nagykőrös város 10.000 koronát szavazott meg és további 9101 korona 23 fillért gyűjtött. Hajdunánás társadalmának 6429 korona gyűjtését a város 8000 koronára egészítette ki. Makó város eddigi akciója 6013 korona 1 fillért eredményezett. A nemes munka ezekben a törvényhatóságokban is, a többiekben is nagyrészt még folyik.

— Az 51—55 évesek hadiszolgáltatása.

Erről van szó a monarchia mindkét államában. Hogy az milyen óvatosan és kiemelésen történik, annak megismerése végett leközzöljük az intézkedések lényegét. A monarchia mindkét államában holnap teszik közzé azokat a törvényes intézkedéseket, a melyek által az eddig az 50 életévig terjedő hadiszolgáltatási kötelezettséget az 55 ik életévig terjesztik ki. Ez a kiterjesztés a miatt vált szükségessé, hogy az ujonnan létesített népfelkelő-kategóriák egymásután való behívása folytán egyre több személyes hadiszolgáltatásra kötelezett férfit hívtak be fegyveres szolgálatra, akiknek pótlásáról okvetlen gondoskodni kell.

Az új intézkedésekben egyébként gondoskodtak arról, hogy a számításba jövő személyek érdekei lehetőleg messziremenő mértékben számon tartassanak és hogy a katonai követelmények teljesítésében való részesedés egyenlő mértékben történjék. Az előbbi tekintetben kiemelendő, hogy az 50 éven túl hadiszolgáltatást teljesítők csak az osztrák tartományok, illetőleg Magyarország területén belül, a tábortól hadsereg körzete mögött és szakadatlanul legtovább hat héten át vehetők igénybe és ugyanannak a személynek újlagos bevonása a hadiszolgáltatásban csupán egy-két hónapi megszakítás után történhetik. A hadiszolgáltatási követelmény egyenlő mértékű felosztását pedig az által biztosítják, hogy törvényes intézkedéssel az igénybevételt kizáróan a Ladwehr (illetőleg — természetesen — a honvédelmi) minisztérium intézi el. A hadiszolgáltatásra igénybevétt személyek felhasználásának helyi korlátozása a tábortól hadsereg körzete mögött levő területen a hadiszolgáltatásra kötelezettek felhasználását az osztrák államterületnek csak ama részein engedi meg, amelyekre nézve a politikai közigazgatás funk-

cióit nem katonai parancsnokok végzik, vagyis oly részeken, amelyek a szűkebb vagy tágabb hadi területen kívül fekszenek. Az Ausztria számára kiadott császári rendeletek, épp úgy mint a tárgyilag ugyanazokat a rendelkezéseket tartalmazó, egyidejűleg közzétett magyar törvénynek csak a jelenlegi háboru tartamára van hatálya.

— Mezei egerek irtására „Ratin“

tenyészet. A patkányok, hörcsögök, ürgek, egerek irtására már régebben jó sikerrel használnak a „Ratin“-t. Dr. Raebkger újabb megkísérelte a mezei egerek irtását „Rattinnal“, melyre a szász tartomány földjei kedvező alkalmat nyújtottak. Az említett területen már a „Ratin“ kihelyezését követő harmadik napon több ezer hullát találtak a földeken, míg a vadállomány, vagy más szabadon élő állatok között elhullás nem fordult elő. A „Ratin“ tenyészet tehát mezei egerek pusztítására határozottan alkalmas. Bővebb felvilágosítással szolgál, a „Ratin“ vezérképviselőség, Budapest, VII. Rottenbiller-utca 30. szám.

245-1915. rk.

Hirdetmény.

Figyelmeztetem a közönséget, hogy Ausztriának külső hadművelési területét képező határvonalait Magyarországból arckép nélküli igazoló jeggyel átlépni tilos. A 32000-1915 számú belügyminiszteri rendelet szerint Ausztria területére az igazolvány feltétlenül ellátandó arcképpel, a külső hadművelési terület határvonalai pedig csak az esetben léphetők át, ha a rendőrség azt az igazolványban külön kiténteti. Figyelmebe ajánlom a közönségnek, hogy utazás előtt forduljon felvilágosításért a rendőrséghez, ahol ha szükséges, a megfelelő igazolvánnyal el fogják látni.

Veszprém, 1916. január 18.

Dr. TÖRÖK s. k.,
rkapitány.

Csodás hatású arcszépítő és finomító
A VILÁGHIRŰ FÖLDES-féle

MARGIT CRÉME és SZAPPAN

a Margit-crème zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szépít.

Ara 1 kor.

a Földes-féle Margit-szappan pár nap alatt lemossa a szeplőket, májfoltokat s megszüntet minden bőrbajtot.

Ara 70 fill.

Kapható minden gyógyszerárban, drogueriában és illatszerekkereskedésben.

6 koronás rendeléseket bérmentve küld

Földes Kelemen gyógy-szertára
Aradon.

A Török Vörös Félhold ké-
peslevelezőlapjait 20 fillérért áru-
sítja az Országos Bizottság (Bu-
dapest — Képviselőház.)

Legújabb gyártmányu kö-
tőgépek, melyeken katonai
téli cikkeket is lehet kötni,
eladók. Körkötőgépek teljes
felszereléssel á 90 koroná-
ért. Vevők Budapesten in-
gyen tanításban részesülnek.

Kötőgép gyári raktár
Budapest,
VI., Liszt Ferenc-tér 15.

! Fürdő !

Veszprém, Hosszu-utca.

Van szerencsém a n. é. közön-
ség nagybecsű pártolásába ajánlani a
Hosszu-utcán lévő

Hoffenreich-féle fürdőt,

amelyet a téli időnyre a higiénia
követelményei szerint a legnagyobb
kényelemmel rendeztem be.

Jó levegőjű meleg kabinok; zárt folyosó,
hűtő hely.

A fürdő egész nap nyitva.

A kádfürdőhöz kizárólag
forrás viz használtatik!

Masszírozó és tyukszemvágó
a vendégek rendelkezé-
sére áll.

Szíves támogatást kér

Kalmár Lajosné,

mint hadbavonult férjem meghatal-
mazottja, fürdőbérlet.

ELADÓ

a szentkirályszabadjai határban
közvetlen a veszprémi határ
mellett 8000 □-öl kiterjedésű,
igen jó minőségű szántóföld és a
vörösberényi hegyen 4500 □-
öles szőlőterület.

Érdeklődőknek teljes felvilágosítást nyújt

Dr. Györffy Zoltán
ügyvéd

Veszprém, Szabadi-u.

HIRDETÉSEKET

FÖLVESZ

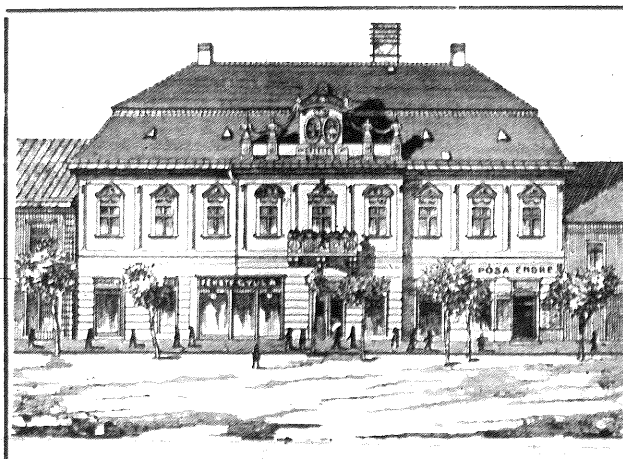
A KIADÓHIVATAL.

Névjegyek, stb.

mindenféle

könyvnyomdai

munkákat

izlésesen

és

jutányosan

készít

PÓSA ENDRE könyvnyomdája

VESZPRÉM, Rákóczi-tér 3. szám. (Saját ház.)

Könyvkereskedés.

(Telefon 93.)

Könyvkötészet.